

STRANDLIV: Sri Lanka har en nydelig kystlinje med fantastiske strender.

FLYTTE UTENLANDS MED BARN

Fant lykken på Sri Lanka

Drømmer du om en hverdag uten kuldegrader, kontorjobb og rutiner? Merete fulgte drømmen om et roligere familieliv på Sri Lanka.

TEKST: Michelina Garces **FOTO:** Merete Lund/Privat

STOLTE EIERE: Etter en tre år lang byggeprosess, som ble mer omfattende enn planlagt, var Merete og Dinesh glade da hotellet endelig åpnet i fjor.

Reiseblogger og gründer Merete Lund (37) ble tidlig bitt av reisebasillen. Etter å ha besøkt mer enn 60 land, fra campingferier med familien i Norge til interrail og jorda rundt-reiser med venninner, var det ett land som skilte seg ut.

– Det er vanskelig å sette fingeren på akkurat hva det var, men det var noe med Sri Lanka som gjorde et spesielt inntrykk på meg. Sri Lanka har litt av alt – nydelige strender, høyland med fjelltopper, teplantasjer, jungel og regnskog. Det er flere store nasjonalparker med et utrolig flott og variert dyreliv, og da jeg i tillegg fant spennende og varierte dykkemuligheter, var jeg solgt, forteller hun.

På reisebloggen Bobleliv (bobleliv.blogspot.com) fikk hun mange henvendelser fra nordmenn som ville reise til Sri Lanka, og som lette forgjeves etter tips og reiseinformasjon. Da hun besøkte Sri Lanka for andre gang i 2013, hadde hun allerede

begynt å planlegge å flytte dit for å starte et reisebyrå. På denne reisen møtte hun også Dinesh.

– Først jobbet jeg som divemaster på et dykkersenter, og jeg og Dinesh bygde et lite hus på morens tomt. Så gikk det raskt, og vi giftet oss allerede et halvt år etterpå med en enkel seremoni. For å ha noen minner lånte vi en tradisjonell Saree, og fikk en venn til å ta bilder av oss. Du kan tro familie og venner ble overrasket da de fikk bryllupsbilde av oss i posten, helt uten forvarsel!

Januar 2015 ble Sanja Manawadu født på Ullevål sykehus, og de tre neste månedene bodde familien i Norge. Men det tok ikke lang tid før de lengtet sørover igjen. I dag bor familien i Hikkaduwa, hvor de driver reisebyrået Norlanka Travels (norlankatravels.com/nb). I oktober 2017 åpnet de også hotellet At Ease Beach Hotel, på stranda.

– Selv om vi jobber mye med de to firmaene, har vi også deilige, late dager hvor vi drar på stranda, spiser

BÅDE HVER DAG: Det blir mye tid til bading både i basseng og på stranda.

PALMEKLATRING: Å klatre i palmetrær er en av ferdighetene man lærer seg når man bor i sørligere strøk.

ute på en av de mange koselige restaurantene eller reiser rundt i tuk-tuken vår og besøker venner og familie. Vi tilbringer nok mye mer tid sammen som familie enn vi ville gjort i Norge. Før solnedgang går vi en tur på stranda rett nedenfor huset vårt. Dette er min favorittid på døgnet, for da er det passe varmt og deilig sjøbris. Sanja graver med spade og bøtte, og vi kikker utover havet og ser på solnedgangen.

Med hotellet ville Merete skape en arbeidsplass med gode arbeidsforhold, lønn til å leve av og fornuftige turnusordninger, noe som ikke er en selvfølge i Sri Lanka. Det skal også være et miljøvennlig hotell, med kortreist mat og uten plastflasker og unødvendig emballasje.

– Mange her har lange arbeidsdager og lever langt under det vi definerer som fattigdom i Norge. Og så lenge det er fritt fram å drive med turisme, uten krav til å ivareta miljøet, kan det gå ille. Samtidig som jeg jobber for å få flere folk til å besøke Sri Lanka, bekymrer jeg meg for hvordan naturen og miljøet her påvirkes av den store økningen i turisme. Det er ikke godt nok system for å ta imot alle turistene med tanke på søppelsortering, avløpssystem og kollektivtransport, sier hun.

Når hun får spørsmål om familien vurderer å flytte tilbake til Norge, er hun ikke i tvil.

– Jeg tror vi kommer til å bo her for alltid. Her i Hikkaduwa har vi hotellet og reiseselskapet vårt som er spennende å jobbe med. Vi har livet vårt her nå! •

KOKOSNØTTSELGER HIKKADUWA: Å vokse opp i et annet land gir mange og varierte inntrykk.

FAMILIETID: Mer tid sammen som familie er en av de største hverdagsgevinstene.

TIPS FRA NORSK FAMILIEØKONOMI

Eva Sørmo i Norsk Familieøkonomi oppfordrer til å sjekke reglene grundig for det aktuelle landet.

For å ha rettigheter fra NAV må du være medlem i folketrygden, og oppholder du deg i utlandet over lengre tid, er det viktig å sjekke reglene. For eksempel stanser opptjening av alderspensjon fra folketrygden, med mindre du betaler en tilleggsavgift for frivillig medlemskap.

Skal du oppholde deg i EØS-land, må du søke helsetrygdkort for hele familien. Det gir rett til dekning av medisinsk behandling i oppholdslandet, med samme vilkår som landets statsborgere. Vær oppmerksom på at standarden varierer, så du får ikke nødvendigvis samme behandling som i Norge. Det er derfor anbefalt å tegne en god reiseforsikring i tillegg.

Man må ofte investere i nye møbler, depositum til bolig, bil osv. Hvor mye man trenger, kommer an på levekostnadene i landet. Reiser du uten en jobb som venter på deg, er det selvfølgelig viktig å sette av litt mer. Ha en bufferkonto på minst tre månedslønner til uforutsette utgifter, for de kommer alltid, spesielt når du skal starte på nytt i et nytt land.

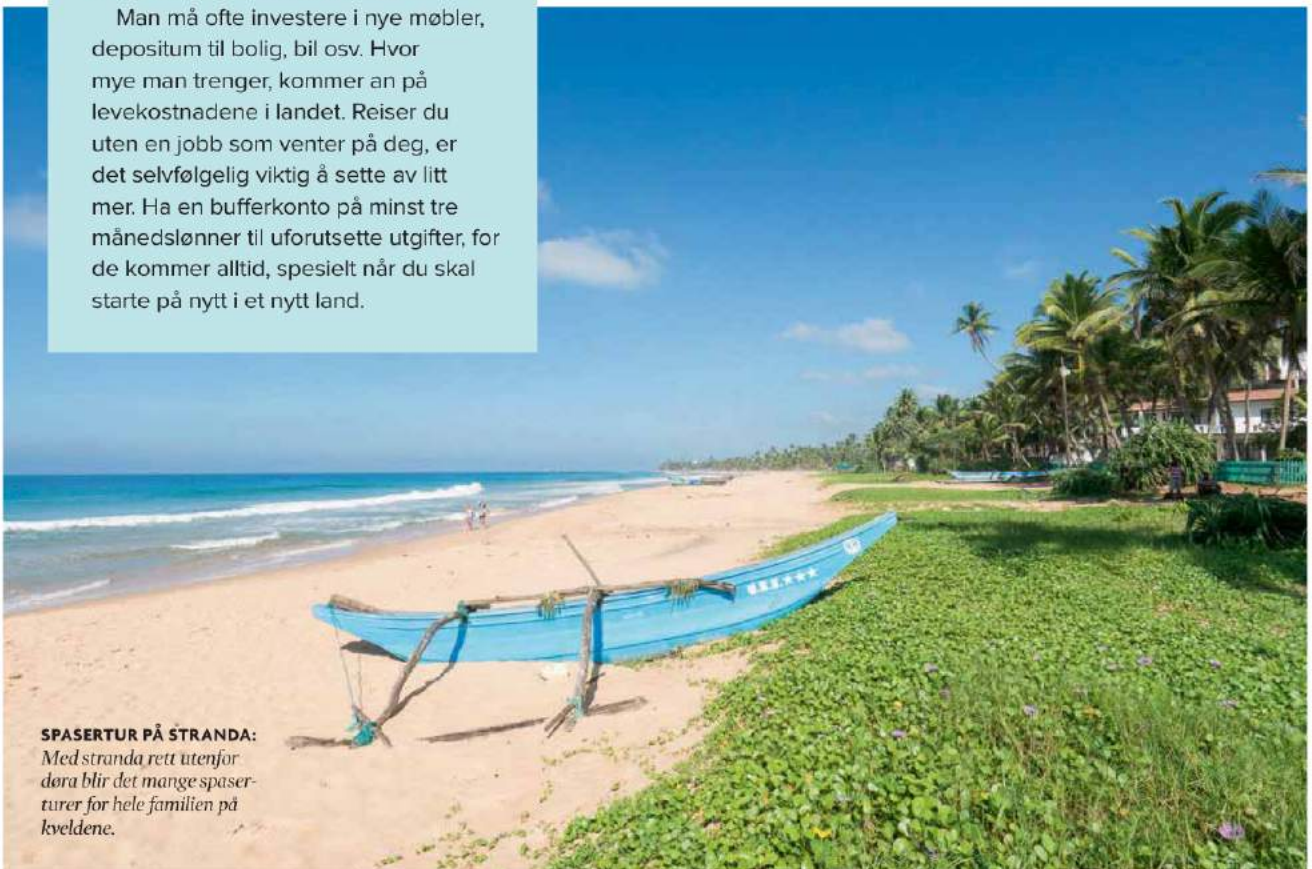
Sjekkliste

Det er store forskjeller mellom landene, og derfor viktig å sette seg inn i de bestemte reglene. Hva som er viktig å sjekke, varierer fra land til land. Kontakt NAV internasjonalt for råd og konkrete regler for det landet du reiser til.

- ✓ Sjekk om du må søke oppholdstillatelse/visum.
- ✓ Sjekk om du må søke om lov til å jobbe.
- ✓ Skal du jobbe, bør du sjekke hvilke skatteregler som gjelder.
- ✓ I noen land må du ha egen bankkonto og telefonabonnement. For å få dette må du noen ganger ha med anbefaling fra den norske banken din.
- ✓ Meld inn registrering av reiseinformasjon hos utenriksdepartementet, slik at du får beskjed dersom det skjer noe alvorlig.
- ✓ Sjekk om du bør tegne helseforsikring, innboforsikring, bilforsikring osv. i det landet du skal bo.
- ✓ Bli kjent med kulturen slik at du kan holde deg innenfor rammene som gjelder i dette landet.
- ✓ Snakk med andre nordmenn som har bodd i landet, og lytt til deres anbefalinger og erfaringer.

SPASERTUR PÅ STRANDA:

Med stranda rett utenfor døra blir det mange spaserter for hele familien på kveldene.

FORDELER MED Å FLYTTE TIL UTLANDET MED FAMILIEN

- 1. Språk:** Sanja snakker allerede norsk og singalesisk flytende, og lærer seg også litt engelsk.
- 2. Kulturkjennskap:** Jeg håper hun kan ta med seg det beste fra de to kulturene. Sri Lanka opplever jeg som mer familieorientert, man tar mer vare på menneskene rundt seg. Det er også mindre fremmedfrykt her.
- 3. Bedre tid:** Jeg håper og tror at vi som familie har mer tid til å være sammen og tilbringe tid med hverandre i hverdagen.
- 4. Mindre stress og rutiner:** Her lever vi et godt og avslappende liv, og jeg ønsker at Sanja skal vokse opp uten stress. Vi har ingen vekkerklokke og står opp når hun våkner. Det er deilig!
- 5. Følg drømmen:** Har du en drøm, just do it! Det verste som kan skje, er at du angrer, men da er det jo bare å flytte tilbake. Man angre kun på det man aldri turte å prøve!

OPPVEKST PÅ STRANDA: Sanja har bare bodd de tre første månedene av livet sitt i Norge. – Norge kan vi jo alltid besøke, og vi planlegger å bruke mer tid om somrene der, sier Merete.

REALISERTE DRØMMEN: Det verste er å angre på noe man ikke turte å gjøre, mener Merete.

MULIGE UTFORDRINGER

- 1. Språk:** For meg har problemet vært språk. Jeg kan mindre singalesisk enn Sanja. Men jeg lærer!
- 2. Savn:** Jeg savner familie, søsken og tantebarn. Jeg har også et mindre nettverk her, som er mer knyttet til familie og slekt.
- 3. Kulturforskjeller:** Korrupsjonen og de store forskjellene på fattig og rik er vanskelig å venne seg til. Ellers har ikke kulturforskjeller vært et problem. Så lenge vi er åpne og kommuniserer, finner vi løsninger som passer oss i blandingen mellom «norsk» og «srilankisk» måte å gjøre det på.
- 4. Trygghet:** Jeg savner så klart tryggheten i det gode norske velferdssystemet. Jeg er «skattemessig utvandret» fra Norge, og må selv ta ansvar for pensjon og forsikringer.